

Kolokwium poprawkowe z postępowania administracyjnego – III rok aplikacji radcowskiej w Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Poznaniu – 8 grudnia 2023 r.

Po zapoznaniu się z treścią zadania, jako należycie umocowany pełnomocnik Stowarzyszenia "Stop degradacji lasów" (pełnomocnictwo z dnia 7 grudnia 2023 r.) radca prawny Julia Witkowska, prowadząca Kancelarię Radcy Prawnego w Poznaniu: 60-001 Poznań, ul. Jukowska 21. - po dokonaniu oceny działania organu właściwego do rozpoznania wniosku o udostępnienie informacji publicznej - proszę przygotować skargę do wojewódzkiego sądu administracyjnego albo w przypadku uznania, że brak jest podstaw do wniesienia skargi, proszę sporządzić opinię prawną – z uwzględnieniem interesu reprezentowanej strony.

Zadanie.

Wnioskiem z 7 stycznia 2021 r., Stowarzyszenie "Stop degradacji lasów" z siedzibą w Lesznie, adres 64-100 Leszno ul. Zamkowa 35, KRS 0000998275 (dalej: Stowarzyszenie, strona skarżąca) zwróciło się do Nadleśniczego Nadleśnictwa Włoszakowice, adres: 64-140 Włoszakowice ul. Zamkowa 13 (dalej: Nadleśniczy, organ administracji) o udostępnienie informacji publicznej w postaci: wniosku złożonego przez Lasskon sp. z o.o. w Lesznie o udzielenie przyrzeczenia zawarcia umowy dzierżawy gruntów znajdujących się w zarządzie Nadleśnictwa Włoszakowice wraz z załącznikami.

Decyzją z 14 marca 2021 r., nr Wł3587-231/2021, organ administracji odmówił Stowarzyszeniu dostępu do wskazanej wyżej informacji publicznej z uwagi na tajemnicę przedsiębiorcy, przewidzianą w art. 5 ust. 2 ustawy z 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902, dalej: u.d.i.p.). Decyzja ta wskutek jej zaskarżenia została utrzymana w mocy decyzją z 15 kwietnia 2021 r., nr Wł789567/21. Na powyższe rozstrzygnięcie Stowarzyszenie wniosło w dniu 15 maja 2021 r. skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, który wyrokiem z 21 września 2021 r., sygn. akt IV SA/Po 245/21, uchylił obie powołane wyżej decyzje. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu wskazał, że organ przedłożył niekompletne akta sprawy, a ponadto uzasadnienie decyzji nie odpowiada wymogom art. 107 § 3 k.p.a., co uniemożliwia Sądowi kontrolę legalności działania organu.

W wyniku ponownego rozpoznania sprawy organ administracji decyzją z 4 marca 2022 r. ponownie odmówił stronie skarżącej udzielenia informacji publicznej stwierdzając, że informacja ta stanowi tajemnicę przedsiębiorstwa. Również i to rozstrzygnięcie zostało

zaskarżone przez Stowarzyszenie do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, który wyrokiem z 6 lipca 2023 r. sygn. IV Sa/Po 387/23 uchylił zaskarżoną decyzję. W uzasadnieniu Sąd podkreślił, że organ globalnie odniósł się do dokumentacji – wniosku i jego załączników mających w jego ocenie stanowić tajemnicę przedsiębiorstwa, bez przeprowadzenia testu proporcjonalności i wykazania w sposób przekonujący, że konstytucyjna zasada dostępu do informacji publicznej oraz zasada transparentności i przejrzystości gospodarowania mieniem publicznym winna doznać ograniczenia z powodu ustawowo chronionej tajemnicy przedsiębiorstwa. Przesłanki przemawiające za nieudzieleniem informacji publicznej ze wskazanej przez organ przyczyny muszą być natomiast wyjaśnione oraz omówione wyczerpująco i precyzyjnie.

Wyrok z 6 lipca 2023 r., sygn. IV SA/Po 387/23 stał się prawomocny 18 września 2023 r. natomiast akta administracyjne zostały zwrócone organowi administracji 13 października 2023 r.

W dniu 25 października 2023 r. organ administracji poinformował stronę skarżącą, że ze względu na skomplikowany charakter sprawy termin załatwienia sprawy zostaje wyznaczony na dzień 15 listopada 2023 r. Przedłużając termin organ wskazał, że wykładnia art. 5 ust. 2 u.d.i.p. budzi uzasadnione wątpliwości. Organ zwrócił również uwagę na okoliczność, że sytuacja kadrowa w Nadleśnictwie oraz okres grypowy również uniemożliwia załatwienie wniosku w terminie. Termin ten następnie został przedłużony do 11 grudnia 2023 r., o czym strona została poinformowana pismem z 13 listopada 2023 r. Również tym razem Stowarzyszenie zostało poinformowane, że rozpatrzenie wniosku uniemożliwia skomplikowany charakter sprawy.

W dniu 30 października 2023 r. Stowarzyszenie złożyło pönaglenie do Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych (siedziba organu: 60-001 Poznań ul. Bramska 23; dalej: Regionalna Dyrekcja Lasów, RDLP). Postanowieniem z 28 listopada 2023 r. nr RGDLP 15798/23 Regionalna Dyrekcja Lasów uznała, że organ nie dopuścił się beczynności lub przewlekłego prowadzenia postępowania. W uzasadnieniu postanowienia RDLP wskazano, że organ administracji nie dopuścił się beczynności, ponieważ sprawa rzeczywiście jest skomplikowana pod względem prawnym. Ponadto Regionalna Dyrekcja Lasów zwróciła uwagę, że organ mógł przedłużyć termin załatwienia sprawy na podstawie 13 u.d.i.p. Art. 13 ust. 1 i ust. 2 u.d.i.p. stanowi bowiem, że udostępnianie informacji publicznej na wniosek następuje bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku, z zastrzeżeniem ust. 2 i art. 15 ust. 2. Jeżeli informacja publiczna nie może być udostępniona w terminie określonym w ust. 1, podmiot obowiązany do jej udostępnienia

powiadamia w tym terminie o powodach opóźnienia oraz o terminie, w jakim udostępni informację, nie dłuższym jednak niż 2 miesiące od dnia złożenia wniosku. Z art. 13 ust. 1 u.d.i.p. wynika, że sprawy dostępu do informacji publicznej są załatwiane w krótkim - co do zasady czternastodniowym – terminie, w formie czynności materialnotechnicznej bądź w formie decyzji administracyjnej. Skorzystanie przez podmiot zobowiązany do udostępnienia informacji publicznej z przewidzianej treścią art. 13 ust. 2 u.d.i.p. możliwości przedłużenia terminu do udzielenia odpowiedzi na wniosek wymaga spełnienia przesłanek określonych w tym przepisie, tj. powiadomienia w terminie wynikającym z art. 13 ust. 1 u.d.i.p. o powodach opóźnienia oraz o terminie, w jakim informacja zostanie udostępniona, nie dłuższym jednak niż 2 miesiące od dnia złożenia wniosku.

W rozpoznawanej sprawie jest bezsporne, że akta sprawy zostały zwrócone Nadleśniczemu w dniu 13 października 2023 r. Uwzględniając zatem regulację zawartą w art. 13 ust. 1 u.d.i.p., maksymalny ustawowy termin na udostępnienie przez organ informacji publicznej upływał w dniu 27 października 2023 r. Kolejno w pismach z dnia 25 października i 13 listopada 2023 r. organ, korzystając z regulacji przewidzianej w art. 13 ust. 2 u.d.i.p., poinformował wnioskodawcę o wyznaczeniu nowego terminu na załatwienie sprawy, który nastąpi odpowiednio, nie później niż do dnia 15 listopada 2023 r. i do 11 grudnia 2023 r., Organ wyjaśnił, że czynność przesunięcia terminu podyktowana jest skomplikowanym charakterem sprawy oraz problemami kadrowymi.

Z powyższego, w ocenie RDLP, wynika, że organ administracji z zachowaniem terminu przewidzianego w art. 13 ust. 1 u.d.i.p. poinformował o wydłużeniu terminu do rozpoznania wniosku o udostępnienie informacji publicznej.

Stan prawny.

Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 902).

Art. 1.

1. Każda informacja o sprawach publicznych stanowi informację publiczną w rozumieniu ustawy i podlega udostępnieniu na zasadach i w trybie określonych w niniejszej ustawie.
2. Przepisy ustawy nie naruszają przepisów innych ustaw określających odmienne zasady i tryb dostępu do informacji będących informacjami publicznymi.

Art. 2.

1. Każdemu przysługuje, z zastrzeżeniem art. 5, prawo dostępu do informacji publicznej, zwane dalej "prawem do informacji publicznej".
2. Od osoby wykonującej prawo do informacji publicznej nie wolno żądać wykazania interesu prawnego lub faktycznego.

Art. 3.

1. Prawo do informacji publicznej obejmuje uprawnienia do:
 - 1)uzyskania informacji publicznej, w tym uzyskania informacji przetworzonej w takim zakresie, w jakim jest to szczególnie istotne dla interesu publicznego;
 - 2)wglądu do dokumentów urzędowych;
 - 3)dostępu do posiedzeń kolegialnych organów władzy publicznej pochodzących z powszechnych wyborów.
2. Prawo do informacji publicznej obejmuje uprawnienie do niezwłocznego uzyskania informacji publicznej zawierającej aktualną wiedzę o sprawach publicznych.

Art. 5.

1. Prawo do informacji publicznej podlega ograniczeniu w zakresie i na zasadach określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych oraz o ochronie innych tajemnic ustawowo chronionych.
2. Prawo do informacji publicznej podlega ograniczeniu ze względu na prywatność osoby fizycznej lub tajemnicę przedsiębiorcy. Ograniczenie to nie dotyczy informacji o osobach pełniących funkcje publiczne, mających związek z pełnieniem tych funkcji, w tym o warunkach powierzenia i wykonywania funkcji, oraz przypadku, gdy osoba fizyczna lub przedsiębiorca rezygnują z przysługującego im prawa.
 - 2a. Prawo do informacji publicznej podlega ograniczeniu w zakresie i na zasadach określonych w przepisach o przymusowej restrukturyzacji.
 - 2b. Prawo do informacji publicznej podlega ograniczeniu w zakresie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 lutego 2010 r. o rekapitalizacji niektórych instytucji oraz o rządowych instrumentach stabilizacji finansowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 396).
3. Nie można, z zastrzeżeniem ust. 1 i 2-2b, ograniczać dostępu do informacji o sprawach rozstrzyganych w postępowaniu przed organami państwa, w szczególności w postępowaniu administracyjnym, karnym lub cywilnym, ze względu na ochronę interesu strony, jeżeli postępowanie dotyczy władz publicznych lub innych podmiotów wykonujących zadania publiczne albo osób pełniących funkcje publiczne - w zakresie tych zadań lub funkcji.
4. Ograniczenia dostępu do informacji w sprawach, o których mowa w ust. 3, nie naruszają prawa do informacji o organizacji i pracy organów prowadzących postępowania, w szczególności o czasie, trybie i miejscu oraz kolejności rozpatrywania spraw.

Art. 13.

1. Udostępnianie informacji publicznej na wniosek następuje bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku, z zastrzeżeniem ust. 2 i art. 15 ust. 2.
2. Jeżeli informacja publiczna nie może być udostępniona w terminie określonym w ust. 1, podmiot obowiązany do jej udostępnienia powiadamia w tym terminie o powodach opóźnienia oraz o terminie, w jakim udostępni informację, nie dłuższym jednak niż 2 miesiące od dnia złożenia wniosku.

Art. 16.

1. Odmowa udostępnienia informacji publicznej oraz umorzenie postępowania o udostępnienie informacji w przypadku określonym w art. 14 ust. 2 przez organ władzy publicznej następują w drodze decyzji.
2. Do decyzji, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, z tym że:
 - 1) odwołanie od decyzji rozpoznaje się w terminie 14 dni;
 - 2) uzasadnienie decyzji o odmowie udostępnienia informacji zawiera także imiona, nazwiska i funkcje osób, które zajęły stanowisko w toku postępowania o udostępnienie informacji, oraz oznaczenie podmiotów, ze względu na których dobra, o których mowa w art. 5 ust. 2, wydano decyzję o odmowie udostępnienia informacji.

Art. 17.

1. Do rozstrzygnięć podmiotów obowiązanych do udostępnienia informacji, niebędących organami władzy publicznej, o odmowie udostępnienia informacji oraz o umorzeniu postępowania o udostępnienie informacji przepisy art. 16 stosuje się odpowiednio.
2. Wnioskodawca może wystąpić do podmiotu, o którym mowa w ust. 1, o ponowne rozpatrzenie sprawy. Do wniosku stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące odwołania.